

Neen, de Taalunie geeft onze spelling niet op

27/01/2017 om 13:57 door bbd

Foto: Getty Images

Zullen we het maar meteen wat verpesten voor de schoolgaande jeugd? Neen, het dictee wordt nog niet afgeschaft. En ja, ook de Taalunie vindt spellen nog belangrijk.

‘Het dictee is zo passé’ titelde onze krant vanmorgen. Het was de vlotte conclusie na het lezen van de visietekst ‘Iedereen taalcompetent’ van de Taalunie. Daarin wordt de Vlaamse en Nederlandse minister van Onderwijs gezegd welke doelstellingen de lessen Nederlands in deze eeuw moeten hebben.

‘Hoe dat allemaal moet concreet gebeuren, daar zeggen we eigenlijk niets over’, verduidelijk Steven Vanhooren, Senior Adviseur bij de Taalunie, meteen.

Er is iets aan de hand met het vak Nederlands

Maar dat er iets aan de hand is met het schoolvak Nederlands, daar zijn verschillende studies het over eens.

‘Bijna systematisch valt het vak buiten de top 10 van favoriete schoolvakken van vooral jongens,’ weet de Taalunie. Meisjes zijn een beetje enthousiaster over het vak.

Nog meer van dat: ‘Eén op de drie jongeren vinden de leerinhouden Nederlands weinig tot niet interessant. De relevantie ervan ervaren ze niet of nauwelijks.’ En dus volgt hierop: ‘Veel jongeren verlaten bovendien het

leerplichtonderwijs met een lage mate van leesplezier en zonder echt de meerwaarde van of het plezier in taal te hebben ervaren.'

Taalvaardigheid scoort laag

De Taalunie heeft nog meer zorgwekkend nieuws in zijn tekst:

'Minstens even zorgwekkend is dat vandaag bijna 12 procent van de mensen die in Nederland het leerplichtonderwijs verlaat onvoldoende taalvaardig blijkt te zijn om te kunnen functioneren in de samenleving. Voor Vlaanderen gaat het zelfs om meer dan 15 procent.'

Werkgevers zijn dan ook ontevreden. 'Er gaapt in veel sectoren een kloof tussen wat jongeren kennen en kunnen bij uitstroom uit het onderwijs en wat op de werkvloer wordt verwacht. Als het gaat om talige vaardigheden, wijzen werkgevers vooral op tekorten in mondelinge en schriftelijke communicatievaardigheden van jongeren. Maar ook bij doorstroom naar het hoger onderwijs blijkt vaak een probleem.'

Meer taalcompetenties dus

De Taalunie vraagt aandacht voor 'taalcompetentie' en dat is best wel een erg omvattende term: 'het is het geheel van talige kennis, vaardigheden en attitudes dat nodig is om geschreven, gesproken en multimodale teksten te begrijpen'.

Ja, daar hoort bij dat wat je op Facebook schrijft best wat lossier mag dan wat je in een officiële brief neerschrijft. Daar hoort zelfs bij dat wie met de computer schrijft de spellingcorrector moet gebruiken maar tegelijkertijd ook weet dat die machine "gebeurt" en "gebeurd" allebei altijd prima vindt.

En het dictee dan?

'Uiteraard is spelling belangrijk. Een juist gespelde tekst zegt iets over de zorgvuldigheid waarmee de tekst is neergeschreven. En dus over de inzet van de schrijver,' zegt senior adviseur Vanhooren.

Bovendien wil niemand dat we evolueren naar een spelling waarbij iedereen vrij mag kiezen of de afspraak plaatsheeft *morgen*, *merge*, *morrege* of nog op een ander moment.

Toch zegt de visietekst 'De keuze voor een examenprogramma waarbij de vaardigheden rigide van elkaar gescheiden worden geëxamineerd, sluit niet aan bij het samenspel tussen lezen, luisteren, spreken, schrijven, taalbeschouwing en literaire competentie dat bij taalcompetentie vooropstaat.'

Vanhooren legt uit: 'Het gaat erom dat een examen Nederlands dat inzicht wil geven in hoe taalcompetentie zich ontwikkelt, niet alleen maar uit een dictee kan bestaan. Een dictee geeft dan misschien wel inzicht in de spelvaardigheid van leerlingen, maar op basis van een dictee kan je geen uitspraken doen over de schrijfvaardigheid van leerlingen, laat staan over de ontwikkeling van taalcompetentie.'

Dus toch maar leren dictees schrijven? 'Als een leraar inzicht wil krijgen in de spelvaardigheid van zijn leerlingen en daar een dictee voor wil inzetten, is hij uiteraard vrij om dat te doen.'

De discussie is nog niet gesloten

Zoals dat gaat met visieteksten, was het nog niet de bedoeling van de Taalunie om erg concreet over lesinhouden te praten. Noch over toetsing en evaluatie. Dat is voor later.

Of het dictee dat allemaal overleeft, laten we u nog weten. Maar het lijkt er wel op.

